

ВПЕРЕД!

РОБІТНИЧА ГАЗЕТА,

орган української соціалдемократичної партії.

Виходить кожного дня о 3 год. пополудни

Ціна примірника у Львові й на провінції:

50 сот.

Місячна передплата з пересилкою **10 К.**

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ:

„ВПЕРЕД“, ЛЬВІВ, ВУЛИЦЯ РУСЬКА Ч. 3.,
I. поверх.

Пролетарі всіх народів єднайтеся!

На приказ Начальної Команди В. П. видаємо нашу газету крім звичайного нашого українського письма — також і латинськими буквами. Приказови сьому повинуються тільки з konieczности, бо не хочемо позбавити наших читачів свого рідного друкованого слова.

Справа зєдинення України.

В перших днях січня має відбутися в Станіславові засідання Української Національної Ради під проводом президента д-ра Евгена Петрушевича. Головним предметом має бути справа зєдинення України і справа полегшення кризи в Державнім Секретаріаті з приводу димісії голови Державного Секретаріату д-ра Костя Левицького, якого хвилює заступник д-р Сидір Голубович.

Секретар внутрішніх справ Льонгін Цегельський у Києві.

Секретар внутр. справ д-р Льонгін Цегельський виїхав до Києва в цілі переговори з директором Української Републіки.

Угорський міністер для українських справ.

Будапешт. Рада міністрів іменувала д-ра Ернеста Сабо міністром для українських справ.

Міжнародний конгрес.

„Frankfurter Zeitung“ доносить, що в Брукселі на конгресі бельгійської соц. демократичної партії тов. Гуісмен заявив між іншим, що візд Інтернаціоналу скликаний на 6. січня в Льозанні відпочено на день 20. січня.

Делегати чеської соціалдемократії на міжнар. конгрес.

На міжнародний конгрес в Льозанні висилає чеська соціалдемократія тов. Бехине, Немца і д-ра Шмерала.

Нові міністри в Варшаві.

Начальник Пілсудський іменував Блажія Столярського міністром рільництва, Йосифа Прухника міністром публичних робіт, Станіслава Стонча міністром комунікацій і Франца Вуйціка міністром. Всі вони належать до людювців групи Стапінського; друга група людювців, а саме Длугоша і Вітоса завзято поборює кабінет Морачевського.

Трагедія хвилі.

Вступаємо в новий рік, в новий рік боротьби за справжню волю, за волю народу, за волю закріпощених, за рівність міжнародну і за рівність насущного хліба.

І з ким будемо боротися? Як боротися за волю народу, коли впав царизм, впала Австрія і народ став вільний? За яку міжнародну рівність, коли кожний нарід має сам становити про себе? Таж так подиктувала побідна антанта! І її воля, се воля побідника, перед котрим кожний скоритися мусить!

Блаженні віруючі. Але робочий народ вже тисячі літ переконувався, що нічого дарованого нема на світі. І якраз робочий народ не може і не хоче належати до тих блаженних віруючих.

Робочий народ знає, що всяка гарна фраза, як рівність, воля, братерство деклямується лише

тоді, коли ці гарні фрази не коштують нічого. Согаців бургжуїв, капіталістів. Вони й цілуватися будуть із замітачем вулиць за рівність, за волю, за братерство, лише щоби не заплатити нічого зате.

Український робочий народ — він цілий робочий — знає, що то значить буде для нього становити самому про себе. Він знає, що треба буде те становлення про себе заплатити кровю. Він знає, що на його тілі віками розсідалися галапаси, чужі галапаси, які не випустять так легко з рук своєї жертви. Він знав те, він зрозумів те і з подивляючою песвятою став до боротьби за право становити самому про себе. Як один муж став до боротьби там над Дніпром, над Доном, над Двиною, над Припеттю із московськими реакційними магнітами плянтаторами, над Прутом із румунськими боярами, над Сяном і Бугом з польською шляхтою.

І як один муж на цілм просторі зєднався робітником руками з робітником духовим і борються, головами накладають за одну спільну ідею рівності й волі насущного хліба; за одну спільну мету, бо цілий наш народ є в сім щасливим положенню, що не має шляхти, що не має своїх плянтаторів, не має своїх віками плеканих галапасів. А коли й має їх, то так мало, що вони хвилять свої голови перед божим голосом народу праці.

Але якуж страшну трагедію переживає наш робочий народ рівночасно з боротьбою за волю. Трагедію вбивства такогож самого поневоленого, як сам колись був. Бо чи не трагедія се, що український хлоп мусить вбивати польського хлопця, український робітник польського робітника? Найстрашніша трагедія, яку коли бачив світ!

Тей самий польський хлоп і робітник, що стогає в путах своїх панів, той визискуваний хлоп, що потім своїм поливав чужі лани і не мав з них нічого, той польський робітник, до крайности визискуваний робітник, який палав стрілом помсти слухаючи промов тов. Дашинського, того оборонця робітників перед визискувачами, той хлоп, тей робітник бере кріс і йде класити свою і свого брата голову. А зшило? За фантомом, який показують йому ті, які гнібили нас і його, гнібили українського й польського хлопця та робітника.

Бо чи не має польський хлоп кращого доказу, що він не бореться за свою вільність, а лише за панський інтерес на познанських і краківських подіях? Чи не бачить польський народ, як пани обкидують болотом чисто хлопське-робітниче правління в Варшаві? Защо обкидують? За те лише, що воно хлопське.

Чи не бачить польський робочий народ, як познанські пани відсохнули від Варшави і ухвалили признавати лише польське правління в Парижі а ось тепер вибрали окремо для Познанщини Падеревського президентом? Чи се також народний інтерес роздирати наново подерту доси вітчизну? Ні, се інтерес панських ланів, інтерес фабрик, лісів, бо варшавське правління проголосило поділення їх між тих, хто на них працює.

Чи не бачить польський робочий народ, як краківські пани карають шкільну дітвору за се, що витала спасителя і найвишого управителя вітчизни Пілсудського? Чи булиби вони карали дітий тоді, колиби вони витали колись чужого їм наїздника Габсбурга? Ні, певно ні, бо Габсбург не рухав їх ланів.

Ну, і защо караєте себе і нас? Зате хіба ні, що ми хочемо нашого права а лише виключно за панський інтерес. За інтерес тих, що самі роздирають свою вітчизну і вносять анархію в свій власний народ.

(е. г.)

Чи конче сього?

В останніх днях львівські українці пережили важкі хвилини масового арештування. Ми не дуже дивуємося, бо арештування, репресії, другі більше або менше приємні річі є кончею побічним об'ємом війни.

І хто раз признав війну, мусить послідовно признавати й арештування. Воююча сторона му-

сить забезпечити себе перед шпіонажою в хосен ворога. Се ясне як сонце, коли кому є ясне те, чому є війна.

Але зівсім не ясне нам се, яку мету мають масові арештування. Бо про шпіонажу при таких арештуваннях нема бесіди. Приміром арештування тих людей, які купують газету в адміністрації тоїж газети, се безсумнісно не має нічого спільного зі шпіонажою. Або арештування самих редакторів газети. Чи се також має що спільного зі шпіонажою, а ще тимбільше, коли ці редактори кожний з особна підписали циркуляри, що вони не вийдуть поза межі Львова без особного на те дозволу?

Може дехто сказати, що арештують на се, щоби мати закладників. Добре, нехай і так. Але що тут говорити про закладників, коли щоби навіть військова управа вивезла всіх українців з дітьми зі Львова, то не буде мати стільки закладників, скільки можуть мати українці польських закладників у східній Галичині. Українці навіть не потребують їх арештувати тепер, бо всі вони й так не можуть лишити своїх домівок на поталу долі і помандрувати світами.

Та ще українці можуть мати не звичайних гречкосіїв, а таких панів, як графів, баронів, кілька кіп дідичів і другої сорти людей, які сидять по дворах, повітових містечках і т. д.

Ми підносимо се питання не ізза страху перед арештуваннями. Ми й так ніби в арешті, хоч се ходимо по місті. Але ми питаємо розсудку розважних польських політиків, чи конче підносити нужденність життя у Львові, яким воно є досі? Чи конче треба роздирати батьків від дітей на те, щоби діти падали жертвою нужди? Чи ці средства улекшать Полякам боротьбу? Чи вони причиняться може до сього, що українці признають панам Полякам, що східня Галичина належить до Польщі?

Ні, се не допоможе Полякам. Українці сього ніколи не признають, бо таким признанням запропастилиби себе на віки вічні. Чому? Бо українці вже мали нагоду протягом кількох століть випробувати своїх приятелів панів Поляків. Ми підкреслюємо: панів Поляків, бо з робочим польським народом українці жили в згоді і будуть жити. Се більше чим певно.

Ні, панове, се вам нічого не допоможе. Демократичний дух часу диктує нам і вам, що українці мають бути суверенними в своїм домі.

„Не тратьте куме сили!“ (е. г.)

Нагінка на соціалістів і тов. Морачевського.

Відносини між поодинокими партіями в Польщі з кожним днем загострюються, а вся реакція організується проти соціалістів, а головно проти тт. Пілсудського і Морачевського.

Перші виступили людювці і почали огидну кампанію в своїх газетах, як „Piaśt“ і т. п. За ними пішов бувший „товариш“ Грабскі, який виступив з відкритим письмом проти т. Морачевського, звикаючи йому, що він не хоче Гданська. Тов. Морачевський сейчас заперечив се, та п. Грабському сього замало і піла польська преса аж до змудження повторює сю поголоску.

Тепер вирушив до бою ще „ексцеленція“ Гломбінські. В формі розмови з редактором „Słowa Polskiego“ висказує п. міністер велике своє невдоволення з причини панування соціалістів в Варшаві, тому і не щадить чорних красок. „Кабінет (Морачевського) поповнив вже стільки блудів і стільки гріхів має на совісті, що є сумнів, чи поважні політики інших таборів хотілиби до нього вступити“. Дальше каже п. екс-міністер, що: „Правління (Морачевського) фактично не уміє утримати ні примітивного ладу ні безпеченства“, а Пілсудський не хоче боронити Львова і „тому бере важку відповідальність супроти цілої вітчизни“.

І так далі розказує п. ексцеленція — плаче крокодилами слезами і озлоблений мабуть тому, що Варшава не хотіла мати його свого часу міністром довше як кілька днів.

Конгрес бельгійської соціалдемократичної партії.

Брюкселя, 27. грудня 1918.

В Людовім домі відбувся тут конгрес бельгійських товаришів при участі соціалістичних сенаторів послів і міністрів. Між иншим міністер тов. Вандервельд заявив, що він уступить з правительством, колиби воно хотіло вести заборчу політику. Посол тов. Жакемот промовляв горячо, за відбудуванням Інтернаціоналу, тов. Вандерле відповідаючи, сказав: „Тов. Анзельс має заступати Інтернаціонал в Лёзани, а я в Верзалі. Наші цілі покриваються з інтересами людськості. В Верзалі я буду боронити програму Вільсона, як також резолюцій льондонської конференції (з вересня 1917 р. пр. Ред.), після якої всі народи мають вільно розвиватися і утворити „Союз вільних народів“. Конгрес ухвалив великою більшістю, що тов. Вандервельд остав в бельгійським правительстві.

Котюзі по заслугі.

Парижські днівники доносять, що на Різдвяні свята приїхав знаний вожд російських кадетів Мілюков до Парижа. Він старався тут оправдати своє зближення до Німців в Києві. Не найшов однак ласки у теперішніх керманів французької республіки. На жадання париської поліції мусів опустити Париж і поїхав шукати щастя в Лондоні. Мілюков таку саму роль відіграв і супроги Українців, з ревного „приятеля“ став потому нашим ворогом.

Вісти з краю.

Станіславів. Повітовим комісарем є тут б. посол д-р Лев Бачинський, його заступником судовий радник Кульчинський, командантом міста полковник Іавінський. Виходить тут щоденна газета „Нове Життя“, а в коротці почне виходити соціалдемократична газета. Апровізація на загальне добра.

Що чувати в світі?

Справа миру ще не порішена. Дня 6. січня мають розпочатися наради лише між чотирма державами: Англією, Францією, Італією і Америкою. Делера опісля будуть запрошені до наради інші держави, що належать до коаліції. Підписання загального миру можна — після французьких інформацій — надіятися десь в червні.

Місто Познань заняли Поляки. Так доносять телеграми. Не обійшлося без проливу крові. Мало згинути при тім кількадесят Поляків. До Познаня прибув славний польський музик Падеревський, якого Поляки оваційно витали. В Познані заведено наглі суди.

Словацькі війська заняли Кошиці. „Morgenzeitung“ доносить з Варшави, що польські реакційні круги хочуть скинути Пілсудського, а на його місце поставити славного музика Падеревського. Інша знову партія реакціонерів бажалаби бачити на місці Пілсудського — генерала Галлера.

Польське воєнне звідомлення.

Пресове бюро подає з дня 3. січня 1919 р.: Сьогодні ділання ворожої артилерії значно слабші. В обідній порі появилися над містом два ворожі літаки, які кинули, як досі провірено, дві бомби. Одна з них кинена на шпиталь, означений Червоним Хрестом, не спричинила однак жертв. Близько Мшани обстрілював нині пополудні ворог по своїй методі особовий потяг в дорозі з Перемішля до Львова, та ранив кількох, а на смерть забив одну особу. Крім сього не було ніяких важніших подій.

НОВИНКИ.

— Нілько Жидів згинуло у Львові підчас останніх погромів? „Wiek Nowy“ з дня 3 січня подає, що число жертв протижидівських погромів виноситься, після урядових, як каже, жерел — 41 (!!!) осіб, а не 150, як подали варшавські газети. Далі каже, що причиною смерті тих 41 осіб були виключно рани від куль, отже неправдиві є погослови про живцем понасланих і т. Винаї стверджує, що „досліді в справі погромів кинуть правдиве світло на погроми Жидів і викажуть, хто викликав ті погроми, і чи почалося від погромів, чи від конечної Ефактом, що сторона противна ляла горло до та квати“. Тав писав „Wiek“ в п'ятницю 3 січня!... стверджує він отже, що то самі Жиди викликали

погроми! Та вже слідуєчого дня, в суботу, — на диво! — відпекується „Wiek“ від своєї нотатки з п'ятниці і каже, що все те, що написав в п'ятницю — є неправда, а винні тут... недостача газу і електрики (добре, що не Українці!) та недостача редакційних голів!!!

— „Петлюра в опалах“. Тойсам „Wiek Nowy“, що подав „правдиву“ вістку про протижидівські погроми у Львові, подає знову „з найліпше поінформованого жерела“, що Петлюра знаходиться в дуже скрутнім положенні, бо серед його військ шириться більшовізм, кілька полків збунтувалося і через те не може прийти в поміч галицьким Українцям. А що найважніше — німецькі війська організувалися і йдуть проти Петлюри!.. Виходить з того, що в „Веку“ на правду мусить бути дуже мало газу й свігла та що редакційний персонал „przerzedzony“.

— Про „терор гайдамануф“ довідуємося щодня з польських газет. Фантазі буржуазних днівників переходять байки з 1001 ночі. Нам годі тепер відповідати хочби на частину того, що находимо в польських газетах. Годі — бо живемо, як каже „Gazeta Wieszona“ чи „Roganna“ в часі, коли голос мають карабіни та й польські газети...

— Нетерпимість. Вчора якийсь польський узброєний жовнір видер з рук одному нашому малому кольпортеру кільканадцять чисел газети, подер їх та настрівив хлопця, що „засгрілить“ його, коли він буде її продавати. Перед кількома днями якийсь польський жовнір виганьбив одну трафікантку за те, що вона продає у себе нашу газету і загрозив, що на другий раз повибиває їй вікна, коли побачить на виставі українську газету. Подаємо се до відома військовій команді, а може вона потрафіть відповідно вплинути на нетерпимість деяких воєків.

— Байочий польських буржуазних газет не мають границь. Ось пише одна краківська чорносотенна газета, що в Дрогобичі Українці нападють на тих людей, що говорять на вулиці по польськи, що б'ють їх і навіть арештують, що здирають польські написи і так далі. Все те очевидно неправда, бо як нас інформували один польський робітник (монтер), що якраз сими днями вернув з Дрогобича, такого шовіністичного шалу, який переживаємо ми отут у Львові, там зовсім не знають. Коли ми показали йому те число газети („Kurjer codzienny“), в яким находимо висше наведені „злочини“ Українців в Дрогобичі — він сердечно усміявся! Ось якими „інформаціями“ гадує своїх читачів польська преса!

— Величезні добра Скоропадського рішив український Директоріат конфіскувати, а його самого виняти з під права.

— Американська делегація для харчових справ приїхала до Харкова дня 3. с. м. Делегація від була конференції з Ліквідаційною Комісією і ще того самого дня вечером відїхала до Варшави.

— Віськові влади пригадують, що на slučaj появи ворожого літака над містом, цивільна людність повинна хоронитися в брамах домів, в склепах та взагалі в заслонених місцях, противно треба стеречися ставати на вулиці, приглядатися рухам літака і не збиратися на площах та отвертих просторах.

— Ще в справі Вілема. Французького поручника Вілема „замордувала“ перша „Gazeta Wieszona“, присвячуючи йому велику вступну статтю. Інші польські газети мовчали і навіть не повторювали сеї „сензації“, знаючи, що всякі „достовірні“ вістки „Wieszona“ є видумками. За „Wieszona“-ю пустила вістку про смерть Вілема віденська „Neue Freie Presse“, за нею париська „Matin“, за тоюж повторив „Temps“ — а за нею на ново покликуються польські газети. І так кругом! Тільки що ціла буржуазна львівська преса повторює її встидливо — а лише одна небуржуазна газета робить з неї велику сензацію, обчислену для „роблення настрою“.

Оповістки.

— На піддержання українського робітничого днівника зложили дальше (в коронах): Михайло і Марія Коць 10, І. Ф. 2, Олена Лігінська 15, Шлікула 5, М. А. 10, Таранько 20, Л. Р. 20, Антін Чайківський 10, Марія Бокадо 5, Чорний Марта 20, Дарія Новосад 10, Емілія Сава 10, Лукашевський Йосиф 20, Володимир Левицький 10. Разом 167. (Далі буде.)

— Всі дотепер вийшовші числа „Вперед“ (крім 2-го) можна ще дістати в нашій адміністрації.

— На Ялинку для ранених жовнів проведено складати жертви в натураліях в Українським Горожанським Комітеті, при вул. Руській ч. 3, П. поверх, щодня від год. 9—1. передполуднем. — Комітет.

— Льональ Львівського Українського Горожанського Комітету знаходиться при вулиці Руській ч. 3, другий поверх. Урядові години: від 9—1 від 2—3 попол.

— Управа У. С. Д. П. взиває всіх товаришок і товаришів, які не вплатили партійного податку за 1918 рік, щоби негайно вирівнювали залежності. Партійний податок, що виносить всього 1 К в місяць, можна складати щоденно в Секретаріаті, вул. Руська 3, на руки тов. д-ра М. Фільца.

— Земельний Банк Гіпотечний, спілка акційна у Львові, подає до відома, що з огляду на господарський застій обнижує процентову стопу від вкладок в біжучім рахунку на 2½%, почавши від 1. січня 1919 аж до відкликання. 5—5

— Красний Союз Кредитовий у Львові повідомляє отсим, що від дня 1. січня 1919 буде платити від вкладок до обороту 2½%. 5—5

— Товариство взаємного кредиту „Дністер“ у Львові, подає до відома своїх П. Т. вкладчиків, що з днем 1 січня 1919 знижує відсоткову стопу від вкладок на 2½%. 5—5

— „Народна Гостиниця“ у Львові повідомляє, що обнижує процентову стопу від вкладок на 3% від 1. січня 1919 р. 3—3

— На ялинку для ранених укр. жовнів жили в коронах: О. П. 50, Іван Дудрик 50, Йосифа Наконечна 20, Міросла Глиничська 20, інж. Корнелія 20, Громницький 10, Шарко 15, Іван Жмівковський 20, О. Ф. 10, Текля Скварок 20, д-р Мих. Галушинський 50, Укр. консул 27 пачок тютюну і 100 цигар, М. Качмарський 30, І. Г. 20, А. М. 20, Василь Яощ 10, Ольга Ярош 10, Владзю Ярош 10, П. Уловіч 20, Угарський 4, Константин Озоля 20, Михайло Білик 4, Александр Косак 20, Малинчак 15, М. Шумський 10, Г. Пасічник 50, д-р Філ. Колесса 10, Катерина Дудас 2 кг. муки, Антін Строконь 4, директор Пшепюрський 50, Олена Лігінська 35, Тимотей Копач 20, Ольга Завадська 10, Оля Дімоніч 10, Наталія Завадська 4, Юлія Каникізна 30, Марія Чорній 30, Марія Теодорська 10, Іван Трохим 10, С. Еднорук 10, А. Книда 10, А. Ганас 7, збірка п. Шведівної 30.

— На безробітних зложила Анастасія Балучинська 10 корон.

Ширіть скрізь свою робітничу газету, передавайте її з хати до хати, з рук до рук!

Збирайте складки на пресовий фонд „ВПЕРЕДУ“!

Оголошення приймається по 2 корони за один петітовий рядок. За зміст оголошень редакція не відповідає.

До працьодавців! Хто потребує робітників і робітниць, нехай оголошиться в адміністрації „Вперед“ 3—10

Хто знайшов? В середу 1. січня передполуднем згублено портфель з грошми, фотографією і посвідкою від міської електровні. Хто знайшов би сей портфель, згодить задержати собі гроші а фотографію і посвідку в електровні зложити до адміністрації „Вперед“ 3—3

Займуся господарством радо у свячення. Зголошення в адміністрації „Вперед“ 1—2

Студент університету прохає земляків о відступлення одягу середнього росту. Зголошення у „Вперед“ 1—1

БОРИС МИКОЛА! Дай вістку, чи ти здорова? — Родичі. 10—10

Читачів „Вперед“ прошу повідомити **МАРІЮ ЦИТИН-ОБКУ, ДОВЖНІВ**, коло Бела, пов. Сокаль, що я вже здоров. — Семен. 4—5

О, КОРНЕЛЬ МАНДИЧЕВСЬКИЙ, ТУРІВКА, повіт Снядлат. Ми здорові, а Ви і Ромцю, як живете? — Корниський. 3—3

МИХАЙЛО КРАЙКІВСЬКИЙ, ПОТІК, коло Рогатина. Я здоров, перебуваю у Катерині. — Юлія. 2—2

ЮРКУ ТЕРМЕРІВСЬКИЙ! Дай вістку, чи Ти здоров? — Нуся. — Інші часописці просять о передрук. 2—2

НЮРА САФАНОВА, ОДЕСА. Я здоров, у Львові. Юзя — Володя. Одеські газети прохаю о передрук. 2—3

СОТНИК ЯНІВ, ОДЕСА. Вибачайте мені всьо. Я у Львові, здоров. — Волощенко. 2—3

КОВВЕЛЬ, ГРАБ, РЕВЧУК! Дайте вістку про себе. Я у Львові. — Манівський. Укр. газети прохаю о передрук. 2—3

Поручник **ВАСИЛЬ СЕНЕНЬКО**, що в Осташові? Пропи о вістку — Стефа, Львів. 2—4

УСС. ВОЛОДИМИРА МОСОРУ прошу, щоби мої рідні зложили в депозиті або у д-ра Гіряка в Тернополі. — Я. Н. Львів. 2—8

Читачів „Вперед“ прошу повідомити **ЮЗЕФУ БЕМБ-НОВИЧ** коло **ПЕРЕМИШЛЯ**, що всі здорові. Пропи о вістку. — Асперове, Львів, Польня 15. 1—1

ІЛІРИЙ БАВУНЯК. Я здорова у родичів. Дай вістку про себе. — Ольга. — Інші часописці прошу о передрук. 1—10

Кольпортерів до розношування газет потрібно сейчас. Зголошуватися до адміністрації „Вперед“ (вулиця Руська ч. 3, 1. поверх).